II. OPAKOVÁNÍ UČIVA Z NIŽŠÍCH ROČNÍKŮ

1. Přečtěte úryvek z knihy, kterou četli Rózinka s Oskarem o prázdninách.

Žabokudly jsou malý městečko, kde, jak říká naše babi, vidí do talíře každej každýmu. Máme jedno náměstí, radnici, na kopci hrad a naši slavnou školu. Právě tam chodím já, Čalabounová, Žvejkalová, Vřeteno nebo Vášnivý a všichni jsme žáky páté třídy. Není nás moc, asi patnáct, protože jak řikám, Žabokudly jsou maličký město mezi kopcema a lesama. Učitelé nás moc rádi nemají, prej všichni rosteme pro polepšovnu, ale my si to nemyslíme. Je pravda, že dvě třídní učitelky to s námi vzdaly. Jedna skočila na autobus ani ne čtrnáct dní poté, co do městečka nadšeně přijela. Ta druhá neskočila na autobus, ale skočila pod něj. A bylo to omylem, protože Žlábek zrovna zkoušel bouchací kuličky a Čalabounová zrovna odhodila šlupku od banánu. Jak se účа lekla, tak poskočila a přímo po tý šlupce vjela pod ten autobus. Naštěstí parkoval.

(Jiří Holub: Jak se zbavit Mstivý Soni; upraveno)

a) V prvním odstavci červeně podtrhněte slova nespisovná a nespisovné tvary slov. Potom zkuste text přečíst tak, že všechna vyznačená slova nahradíte slovy/tvary spisovnými. (Totéž můžete učinit i u druhého odstavce.)

b) Vyberte, co je *polepšovna*: ☒ ústav pro výchovu mladistvých provinilců, ☐ ústav pro zlepšování vynálezů.

c) Ve druhém odstavci vyznačte souvětí. Zapište jejich větné vzorce.

V1, že V2. | V1, co V2. | V1, ale V2. | V1, protože V2 a V3. | Jak V1, tak V2 a V3.

2. Oskar s Rózinkou o prázdninách navštívili několik hradů. Přečtěte text o tom, co se o životě na středověkém hradě dozvěděli. Do slov doplňte vynechaná písmena. Pravopis zdůvodněte.

2 ě 1 5 4 í 1 4 7 3 5 1 2

Středověké hrady plnily několik funkcí. Jednou z nich byla funkce obytná. V politické situaci středověku se však i obytná stavba musela v mnoha ohledech podřídit požadavkům bezpečnosti. Teprve na přelomu 14. a 15. století dávali obyvatelé hradu přednost pohodlí a komfortu. Musíme však mít na paměti, že tato slova znamenala v podmínkách středověku něco úplně jiného než dnes. Asi si jen těžko umíme představit, jak se na takovém hradě bydlelo. Silné kamenné, mnohdy vlhké zdi představovaly neustálý problém – chlad. Obytnou částí hradu byl palác. Přízemí mělo z obranných důvodů úzká okna. Hlavní prostorou paláce byl velký sál v patře, doplněný několika místnostmi, které sloužily jako ložnice. Součástí hradů bývala i honosná kaple, umístěná většinou ve vyšším patře.

(Tomáš Durdík: České hrady; upraveno)

a) Podtrhněte některá slova cizího původu. Pomocí *Akademického slovníku cizích slov* nebo *Internetové jazykové příručky* zkuste vysvětlit jejich význam.

b) Vyberte slova, která nejlépe vystihují význam slova *honosný*:
☒ skvělý, ☒ nádherný, ☐ pyšný, ☒ přepychový, ☐ domýšlivý, ☒ okázalý, ☐ mimořádný.

c) V prvních dvou větách určete slovní druhy. Nadepište je číslicemi nad slova.

d) Napište název hradu, který znáte. Švihov, Loket, Rabí, Houska

Rozliším slova spisovná a nespisovná. NE ☐☐☐☐☐☐ ANO